

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34488
Nom	Pediatria I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau en Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau en Medicina	16 - Formació clínica humana V	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
COLOMER REVUELTA, JULIA	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia
MUÑOZ BONET, JUAN IGNACIO	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia
TORTAJADA GIRBES, MIGUEL	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia

RESUM

En aquesta matèria es proposa un programa destinat a permetre que els estudiants reconeguen els aspectes principals de la salut i la malaltia en l'edat infantil, fent èmfasi en aspectes preventius i curatius de les afeccions pediàtriques. Juntament amb la matèria Pediatria II, s'aborden, des d'una perspectiva teoricopràctica, els principals problemes de salut que poden esdevenir en l'edat pediàtrica i es possibilita que l'estudiant sàpiga com abordar-los i pugui col·laborar en el desenvolupament ple del xiquet. En aquesta primera part, es revisen els problemes relacionats amb la patologia prenatal, el nou-nat, el creixement i desenvolupament, alteracions del metabolisme i patologia de l'aparell digestiu i nutrició.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per cursar aquesta matèria és recomanable que els estudiants hagen superat els mòduls Morfologia, Estructura i Funció del Cos Humà: Habilitats en Medicina Social i Procediments Diagnosticoterapèutics.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1204 - Grau en Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps
?en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
?
- Capacitat de crítica i autocrítica.

- Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer les característiques morfofuncionals del nounat, de l'infant i de l'adolescent, així com les característiques del creixement i del nounat nascut prematur.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies pediàtriques principals.
- Comprendre les característiques de la nutrició infantil.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les situacions de risc vital.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber fer maniobres de suport vital bàsic i avançat.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

a) L'estudiant ha de saber reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig en la població infantil i adolescent de:

1. Cromosomopaties més freqüents.
2. Embriopaties i fetopaties.
3. Cianosi neonatal.
4. Dispnea neonatal.
5. Icterícia.
6. Infecció pre i perinatal.
7. Hipoglucèmia.
8. Diabetis infantil.
9. Alteracions de la nutrició. Prevenció càries dental.
10. Lactància. Alimentació complementària.
11. Alteracions del creixement.
12. Dolor abdominal agut i crònic.

13. Vòmits.

14. Diarrea aguda.

15. Restrenyiment.

b) L'estudiant ha de conèixer els aspectes més rellevants de:

1. Nounat i preterme: atenció integral.
2. Síndromes dismòrfiques habituals. Cromosomopaties. Diagnòstic i consell genètic. Teràpies gèniques.
3. Síndrome de malabsorció intestinal: celiàquia.
4. Fibrosi quística de pàncrees.
5. Errors congènits del metabolisme.
6. Alteracions del metabolisme hidroelectrolític.
7. Desenvolupament psicomotor normal.
8. Prevenció de conductes de risc (tabac, alcohol, drogues). Benefici del exercici-esport y la alimentació saludable.
9. Adolescència. Aspectes biològics, psicològics i socials.
10. Trastorns de l'atenció: hiperactivitat i inatenció. Patologia secundària a les tècniques de la informació i de la comunicació.
11. Contaminació mediambiental. Agressió prenatal i repercussió en la salut infantil i de l'adult.

c) L'estudiant ha d'adquirir competència en grau variable sobre:

1. Anamnesi pediàtrica.
2. Exploració clínica en les diferents etapes de la infància (nounat, lactant, escolar) i en l'adolescència.
3. Valoració del creixement.
4. Primeres cures neonatals després del part.
5. Alimentació infantil. Lactància materna.
6. Planificació i càlcul de règims dietètics.
7. Reanimació cardiopulmonar bàsica.

8. Cures. Primeres mesures davant una lesió. Epistaxis. Mesures preventives insolació.
9. Valoració dels paràmetres hematològics i bioquímics en l'edat pediàtrica.
10. Calendari vacunal: recomanació i aplicació.
11. Dosatge dels principals fàrmacs d'ús pediàtric.
12. Valoració de la maduració esquelètica.
13. Exploració de malucs en menors d'1 any.
14. Alimentació enteral i parenteral.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ

1. Conceptes fonamentals en pediatria
2. Desenvolupament normal en la infància.

2. BIOLOGIA I PATOLOGIA PRENATAL

3. Factors preconceptionals del desenvolupament. Patologia prenatal.

3. BIOLOGIA i PATOLOGIA NEONATAL

4. Nounat. Concepte. Característiques anatòmiques i fisiològiques del nounat normal. Pràctiques profilàctiques. El nounat de baix pes.
5. Anòxia perinatal. Encefalopatia hipoxicoisquèmica. Hemorràgia ventricular i periventricular.
6. Patologia respiratòria neonatal.
7. Hemorràgies del nounat. Traumatismes obstètrics. Icterícia neonatal.
8. Infeccions en el període neonatal.

4. NUTRICIÓ I METABOLISME

9. Nutrició infantil. Aspectes energètics. Anàlisi de les necessitats en principis immediats. Ingestes de referència. Alimentació del lactant: lactància materna.
10. Lactància artificial. Lactància mixta. Alimentació complementària. Alimentació del preescolar, escolar i adolescent.
11. Patologia de la nutrició: malnutrició caloricoproteica. Obesitat.
12. Trastorns nutritius específics més freqüents (dèficit i excés): vitamines liposolubles i hidrosolubles, zinc. Raquitismes.
13. Fisiologia i patologia del metabolisme hidromineral. Fisiologia i patologia del metabolisme àcid-base.
14. Hipoglucèmies. Diabetis mellitus.

5. APARELL DIGESTIU

- 15. Estudi del vòmit. Anomalies del desenvolupament del tub digestiu.
- 16. Diarrees agudes. Restrenyiment
- 17. Patologia de la digestió intestinal: fibrosi quística del pàncrees. Patologia de l'absorció intestinal: celiàquia.

6. SEMINARIS

- Anamnesi, exploració clínica.
- Desenvolupament neuropsicològic.
- Exploració del nounat.
- Aspectes pràctics de l'alimentació.
- Semiologia de l'aparell digestiu.
- Semiologia de l'aparell respiratori.
- Reanimació cardiopulmonar.
- Valoració de l'estat nutricional.

7. CASOS CLÍNICS

- Infecció congènita
- Cromosomopatia.
- Error innat del metabolisme.
- Nounat de baix pes.
- Diarrea crònica.
- Dolor abdominal.
- Dificultats en l'alimentació.
- Malnutrició.

8. PRÀCTIQUES CLÍNiques

Estada a l'hospital durant 4 dies, en horari de matins.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	24,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Pràctiques clíniques	13,02	100
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	16,25	0
TOTAL	112,27	

METODOLOGIA DOCENT

Els crèdits ECTS s'han distribuït conformement a la vigent normativa de repartiment entre activitat presencial (50%) i activitat no presencial (50%).

L'activitat presencial es divideix entre un 15% dedicat a classes teòriques, mitjançant la utilització de metodologia expositiva/liçó magistral, un 33% dedicat a docència pràctica mitjançant seminaris, casos clínics, visites a l'hospital i tutories i, finalment, un 2% dedicat a l'examen final.

- **Classes teòriques** en les quals el professorat exposarà de forma estructurada, mitjançant lliçó magistral assistida amb mitjans audiovisuals, els conceptes i continguts més importants per a l'obtenció dels coneixements i les habilitats que l'alumnat ha d'adquirir.
- **Casos clínics** dirigits a l'aprenentatge d'habilitats en la recollida de dades patològiques, la seua interpretació i orientació diagnòstica i terapèutica. S'empraran metodologies que fomenten la participació de l'alumnat.
- **Seminaris en grups.** Basats en continguts clínics seleccionats que complementaran als de les classes teòriques. Els trets essencials dels mateixos són la participació activa de l'alumnat, amb l'acció facilitadora del professorat, i el material escrit comú, com a centre de la discussió entre participants.
- **Pràctiques clíniques** mitjançant estades en els serveis sanitaris dels diferents hospitals universitaris i centres d'assistència primària, per a l'aprenentatge de la realització d'una anamnesi i una exploració clínica bàsica, una primera presa de contacte amb pacients amb la supervisió del professorat.
- **Activitats complementàries** (webinaris, pràctiques d'habilitats clíniques en el centre de simulació, ludificació, lectures comentades, assistència a cursos o congressos...), proposades durant el curs amb la finalitat d'ampliar la visió de l'alumnat sobre els problemes de la salut infantil i el seu abordatge global.

A través de l'Aula Virtual, el professorat oferirà el resum, material bibliogràfic o complementari que considere suficient per a l'aprenentatge.

S'empraran metodologies que fomenten la participació, el treball col·laboratiu i l'aprenentatge de la pediatria en clau de diversitat i perspectiva de gènere.

Els plantejaments i objectius de l'assignatura estan alineats amb els "Objectius de Desenvolupament Sostenible" (*ODS) de l'Agenda 2030 de Nacions Unides (<https://un.org/sustainabledevelopment/es/>), de tal manera que l'adquisició dels resultats del seu aprenentatge proporciona capacitat i competència per a contribuir en certa manera al seu assoliment.

NO s'accepten canvis de grup en les pràctiques o seminaris, únicament PERMUTES degudament justificades. Per a això, han d'enviar, amb un mínim de dues setmanes d'antelació a l'inici de la pràctica, un e-mail a practicaspog@uv.es, adjuntant la sol·licitud justificada amb signatura i DNI de les dues persones implicades.

AVALUACIÓ

a) **Ensenyament teòric** (50% de la valoració global):

- Examen amb 40 preguntes de resposta múltiple, basades en els 17 temes teòrics exposats en classe. Preguntes amb 5 respostes possibles, però només una certa. La resposta encertada suma 1 punt i la resposta errònia resta 0'2 punts, les respostes en blanc no resten ni sumen.

b) **Ensenyament pràctic** (50% de la valoració global):

- Examen amb 25 preguntes de resposta múltiple, de les quals 16 estaran relacionades amb el contingut dels seminaris i 9 amb els casos clínics treballats en classe. Aquest apartat representarà el 60% de l'avaluació pràctica (el 30% de la valoració global).
- Participació en activitats complementàries puntuables proposades durant el curs. L'avaluació es realitzarà mitjançant l'acreditació d'assistència i aprofitament establert per a cadascuna d'elles. Aquest apartat suposa el 40% de l'avaluació pràctica (el 20% de la valoració global).
- Control diari de l'assistència a les pràctiques clíniques i seminaris a l'hospital corresponent. L'assistència a les pràctiques i seminaris serà obligatòria. La falta a més d'un 20% suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura. L'avaluació serà d'apte o no apte segons el resultat del control de l'assistència i l'actitud mostrada.

S'aprovarà l'assignatura amb una nota global igual o superior a 5 (sobre 10), sumant l'avaluació de l'ensenyament teòric i la de l'ensenyament pràctic i sempre que en l'examen escrit s'haja obtingut una puntuació igual o superior al 50% (4 sobre 8 punts).

L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues practiques.

Es recorda als alumnes la importància de fer les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Robert M. Kliegman et al. Nelson. Tratado de Pediatría. 21ª ed. Barcelona: Elsevier; 2020.
Disponible en:
https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991009433439306258
<https://www.clinicalkey.com/student/content/toc/3-s2.0-C20191025533>
- Anna Rodgers y Jessica Salkind. Lo esencial en Pediatría. 5ª ed. Barcelona: Elsevier; 2020.
Disponible en:
<https://www.clinicalkey.com/student/content/toc/3-s2.0-C20190022029>
- Tom Lissauer y Will Carroll. Illustrated Textbook of Paediatrics, 6ª ed. Chicago: Elsevier; 2021
- Recursos-e Salut: ClinicalKey Student. Elsevier (Scopus, ScienceDirect).
Disponible en:
<https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>

Complementàries

- Karen J. Marcante y Robert M. Kliegman. Nelson pediatría esencial. 8ª ed. Barcelona: Elsevier; 2019.
Disponible en:
https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991002023279706258
<https://www.clinicalkey.com/student/content/toc/3-s2.0-C2018001823X>
- Mark W. Kline. eds. Rudolph's Pediatrics, 23ª ed. New York: McGraw Hill Education; 2018.
Disponible en:
https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991001708479706258
- Asociación Española de Pediatría. Cruz. Tratado de Pediatría, 11th ed. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2014.
https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991002484639706258